

JURIDISKA FAKULTETEN
vid Lunds universitet

Katja Åkerblom

Är det manliga nätverket ett tillräckligt skydd?

En studie av det manliga nätverkets betydelse för asylsökande kvinnor

LAGF03 Rättsvetenskaplig uppsats

Kandidatuppsats på juristprogrammet
15 högskolepoäng

Handledare: Anna Nilsson

Termin: HT 2017

Innehåll

INNEHÅLL	2
SUMMARY	1
SAMMANFATTNING	2
FÖRKORTNINGAR	3
1. INLEDNING	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Övergripande syfte	4
1.3 Frågeställning	5
1.4 Metod och material	5
1.5 Perspektiv	7
1.6 Avgränsningar	7
1.7 Forskningsläge	7
1.8 Disposition	8
2. RÄTTSLIGA UTGÅNGSPUNKTER	9
2.1 Internationella utgångspunkter	9
2.1.1 Flyktingkonventionen	9
2.1.2 Skyddsgrundsdirektivet	10
2.1.3 EKMR	11
2.2 Svensk rätt	11
3. DET MANLIGA NÄTVERKETS PLATS I ASYLPRÖVNINGEN	14
3.1 Begreppet manligt nätverk	14
3.2 Risk för skyddsgrundande behandling	14
3.3 Tillgång till skydd	16
3.4 Det manliga nätverkets roll	16
4. RÄTTSTILLÄMPNING	18
4.1 Europadomstolen	18

4.1.1 N. v. Sweden	18
4.1.2 R.H. v. Sweden	19
4.2 Migrationsöverdomstolen: MIG 2011:8	20
4.3 Migrationsdomstolen	20
4.3.1 Dom 1	20
4.3.2 Dom 2	21
4.4 Migrationsverket: Aidentifierat beslut	22
4.5 Kommentar	22
5. ANALYS	26
5.1 Är det manliga nätverket ett tillräckligt skydd?	26
5.2 Ett genuskritisk perspektiv på rätten	28
5.3 Avslutande reflektioner	29
BILAGA A: AIDENTIFIERAT BESLUT FRÅN MIGRATIONSVERKET	31
KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING	38
RÄTTSFALLSFÖRTECKNING	41

Summary

The right of asylum and who is entitled to asylum have been debated topics in Swedish politics during the past years. At the current time the right of Asylum in Sweden intends to be adapted to the minimum standards of the European Union, meaning that those who have been granted refugee status or alternatively status as in need of protection shall be granted asylum, given that this interpretation does not violate other international agreements made by the state of Sweden. According to chapter 4 § 1 and § 2 of the Swedish Aliens Act the right of asylum requires that the asylum seeker is a foreigner outside his or her home state, because he or she feels well-founded fear of being persecuted due to certain cause or because he or she faces a real risk of suffering serious harm upon return and is unable or, owing to such fear or risk of harm, unwilling to avail her- or himself of the protection from that state or a party controlling the state or parts of it. This paper examines how the prerequisites risk of persecution/harm and available protection relate to each other and to the existence of a male network.

Women who lack male relatives, a male network, are in many societies vulnerable and risking persecution/serious harm. The access to a male network can therefore be of determinative importance in the asylum procedure, which is confirmed by, among others, the Swedish Migration Court of Appeal and by the European Court of Human Rights. The main purpose of this paper is to determine in what manner a male network may affect the asylum procedure according to Swedish law and the main issue discussed is if and when access to a male network can replace protection from official players. The paper concludes that access to a male network is of great importance in the asylum procedure and that it can, in practice, replace protection from official players, since access to such protection is only examined, if there is considered to be a risk of persecution/serious harm. The paper finally analyses the legal situation in a critical gender perspective and emphasizes its consequences for an asylum-seeking woman and for women as a group in society.

Sammanfattning

Asylrätten och vem som ska ha rätt till asyl i Sverige är ett högaktuellt ämne som har präglat den politiska debatten under de senaste åren. För närvarande avser den svenska regleringen vara konform med EU:s minimiregler, vilket innebär att endast den som beviljats status som flykting eller alternativt skyddsbehövande har rätt till asyl i Sverige, förutsatt att tillämpningen inte strider mot Sveriges internationella åtaganden i övrigt. Rätten till asyl förutsätter således, enligt 4 kap. 1-2 §§ UtIL, att den asylsökande är en utlänning som befinner sig utanför sitt hemland därför att hen riskerar skyddsgrundande behandling och saknar tillgång till skydd från staten eller från parter eller organisationer som kontrollerar hela eller delar av statens territorium. Denna uppsats utreder hur rekvisiten skyddsgrundande behandling och skydd från sådana offentliga aktörer förhåller sig till varandra och inte minst till existensen av ett manligt nätverk.

Kvinnor som saknar tillgång till ett manligt nätverk är i många länder mycket utsatta och riskerar skyddsgrundande behandling. En kvinnas tillgång till ett manligt nätverk kan därför vara av avgörande betydelse i asylprövningen, vilket har bekräftats av bland annat Migrationsöverdomstolen och Europadomstolen. Det huvudsakliga syftet med denna uppsats är att utreda hur tillgången till ett manligt nätverk kan påverka asylprövningen enligt svensk rätt och den centrala frågeställningen är huruvida tillgången till ett manligt nätverk kan ersätta skydd från offentliga aktörer och i så fall under vilka förutsättningar. Uppsatsen visar vilken väsentlig betydelse tillgången till ett manligt nätverk har i asylprövningen och kommer fram till att det manliga nätverket i praktiken kan ersätta skyddet från offentliga aktörer, eftersom dessa olika skydds nät prövas i olika led av asylprövningen. Uppsatsen problematiserar avslutningsvis rättsläget ur ett genuskritiskt perspektiv och belyser dess praktiska konsekvenser för en asylsökande kvinna och för kvinnor som grupp i samhället.

Förkortningar

Begränsningslagen	Lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige
EU	Europeiska Unionen
EKMR	Europakonventionen för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter
Europadomstolen	Europadomstolen för mänskliga rättigheter
Flyktingkonventionen	1951 års konvention om flyktingars rättsliga ställning
Skyddsgrundsdirektivet	Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/95/EU av den 13 december 2011 om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees (Förenta Nationernas Flyktingkommissariat)
UtlL	Utlänningslag (2005:716)

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Flyktingsituationen i världen är för närvarande kritisk och under år 2016 bedömde UNHCR att 20 personer tvingades fly sina hem varje minut.¹ Under 2017 har mellan januari och november 23 728 personer ansökt om asyl i Sverige och av dessa är 9 287 kvinnor.²

Eftersom kvinnors situation på olika sätt skiljer sig från mäns, kan könstillhörighet vara av betydelse i asylprövningen och föranleda olika bedömningar av skyddsbehov och tillgång till skydd. Kvinnor möter många gånger särskilda risker till följd av normer kring kön och föreställningar om hur kvinnor ska vara och bete sig. En vanligt förekommande norm är att kvinnor förväntas underordna sig män och det är inte ovanligt att såväl sociala som rättsliga strukturer förutsätter att en kvinna har tillgång till manliga släktingar, ett manligt nätverk, som kan ombesörja henne skydd och företräda henne i olika sammanhang.³ Det manliga nätverket kan på så sätt vara en förutsättning för trygghet, men det bör framhållas att en förutsättning för trygghet inte är detsamma som en garanti för dito.

1.2 Syfte

Syftet med denna uppsats är att belysa vilken betydelse det manliga nätverket har för kvinnor i asylprövningen enligt gällande svensk rätt. Därtill problematiserar uppsatsen gällande rätt i syfte att uppmärksamma dess praktiska konsekvenser.

¹ UNHCR: Global Trends: Forced displacements in 2016 s.2.

² Migrationsverket: Inkomna ansökningar om asyl 2017.

³ Se t.ex. Bexelius (2008) s.57; SOU 2004:31 s.75. Två tydliga exempel är Afghanistan och Somalia, se Migrationsverket: SR 31/2017 s.8 respektive Migrationsverket: SR 28/2016 s.6f.

1.3 Frågeställning

Uppsatsens utreder relationen mellan det skydd från offentliga aktörer som förutsätts enligt 4 kap. 1-2 §§ utlänningslagen (UtlL)⁴ och tillgången till ett manligt nätverk. Den centrala frågeställningen följer: Kan ett manligt nätverk ersätta skyddet från offentliga aktörer och i så fall under vilka förutsättningar?

För att kunna besvara huvudfrågan behöver emellertid vissa underfrågor först redas ut, nämligen:

- Hur förhåller sig rekvisiten risk för skyddsgrundande behandling och skydd från offentliga aktörer i 4 kap. 1-2 §§ UtlL till varandra?
- Vad är ett manligt nätverk och hur påverkar det asylprövningen?
- Hur ser praxis på tillgången till ett manligt nätverk i förhållande till asylbehov och skyddsmöjligheter?

Avslutningsvis problematiserar uppsatsen gällande rätt genom att ställa sig frågan: Vad får rättstillämpningen för konsekvenser för asylsökande kvinnor?

1.4 Metod och material

Uppsatsen är huvudsakligen rättsutredande, varför ett lämpligt metodval är en rättsdogmatisk metod, i vilken de olika elementen i rättskälleläran analyseras i syfte att fastställa gällande rätt. Materialmässigt utgår uppsatsen således från lagtext, vilken tolkas med stöd i förarbeten, praxis och doktrin samt annan litteratur.⁵ Eftersom den lagtext som är aktuell för uppsatsens vidkommande är starkt förankrad i internationell rätt, används även internationella traktater och tillhörande material vid lagtolkningen.

⁴ Utlänningslag (2005:716).

⁵ Jfr Koling och Zamboni (2013) s.21 och s.26.

Då asylrätten är ett rättsområde som utöver bedömningar av rättslig karaktär, även kräver bedömningar av exempelvis sociala, säkerhetsmässiga och politiska situationer, behöver uppsatsen därtill undersöka vissa faktiska omständigheter och härvid används material från bland annat UNHCR och Migrationsverket.

Materialmässigt bör det vidare uppmärksammas att uppsatsen refererar till två författare med statsvetenskaplig bakgrund, Bexelius och Freedman. Jag har valt att använda dessa författares verk, eftersom jag anser att författarnas statsvetenskapliga perspektiv på asylrätten tillför en mer nyanserad bild av det komplexa ämnet och relationen mellan rättsliga och faktiska omständigheter.

Den rättsdogmatiska metoden intresserar sig endast för prejudicerande avgöranden, eftersom endast sådana är en del av gällande rätt. Metoden kan emellertid kritiserars för sitt ointresse för praktisk rättstillämpning och särskilt eftersom tillgången till prejudicerande avgöranden avseende den för uppsatsen aktuella rättsfrågan är mycket begränsad, anser jag att det finns ett intresse av att undersöka underinstanspraxis i syfte att utröna hur rättsfrågan tolkas i det praktiska rättslivet och inte minst hur den tillämpas. Uppsatsen redogör således för två avgöranden från Migrationsdomstolar och ett beslut från Migrationsverket i syfte att påvisa en viss rättstillämpning som sedan problematiseras med motivet att tillföra rättsläget konstruktiv kritik.⁶ Uppsatsen kompletterar på så sätt den rättsdogmatiska metoden med en kritisk, i detta fall genusrättsvetenskaplig, metod, i vilken gällande rätt problematiseras i syfte att åstadkomma förändringar.⁷ Denna framställning stannar emellertid vid att skapa en grund för diskussion och framför inga konkreta förslag till förändringar.

⁶ Jfr Korling och Zamboni (2013) s. 24f; Gunnarsson och Svensson (2009) s.165.

⁷ Jfr Gunnarsson och Svensson (2009) s.99-105.

1.5 Perspektiv

Uppsatsen utgår från ett de lege lata-perspektiv, eftersom dess huvudsakliga syfte är att utreda gällande rätt. Avslutningsvis analyserar uppsatsen emellertid rättsläget ur ett kritiskt genusperspektiv. I denna analys belyser uppsatsen hur rättsläget påverkar kvinnor och kvinnors ställning i samhället.

1.6 Avgränsningar

Asyl- och flyktingrätten är ett stort rättsområde som dessutom tangerar mänskliga rättigheter och denna uppsats begränsas av frågeställningen. Vad som särskilt bör anmärkas är att uppsatsen fokuseras till det manliga nätverkets betydelse för asylsökande kvinnor, och betydelsen av detsamma för exempelvis asylsökande barn faller sålunda utanför ramen för denna framställning. Vidare bör det noteras att uppsatsen behandlar rekvisiten skyddsgrundande behandling och tillgången till skydd enligt 4 kap. 1-2 §§ UtIL i förhållande till den asylsökandes tillgång till ett manligt nätverk, vilket innebär att uppsatsen inte fördjupar sig i andra delar av den komplexa asylprövningen, såsom internflyktsalternativ. Även bevisfrågor lämnas utanför framställningen.

1.7 Forskningsläge

Under de senaste decennierna har asylrätten kritiserats för att utgå från en manlig norm och forskning kring kvinnors asylskäl har varit av stort intresse.⁸ För svenskt vidkommande har Maria Bexelius varit framstående i forskningen avseende genusfrågor och flyktingrätt. Hur det manliga nätverket förhåller sig till skydd från offentliga aktörer tycks emellertid vara en relativt obehandlad fråga, men har uppmärksammats i en debattartikel av Elicia Ghavidel Rostami från 2016.⁹

⁸ Se t.ex. Freedman (2015) s.76; Bexelius (2008) s.22.

⁹ Se Ghavidel Rostami *Juridisk Publikation*, 2016 nummer 1 s.175-189.

1.8 Disposition

Uppsatsens andra kapitel redogör för rättsliga utgångspunkter. Kapitlet inleds med en kort introduktion till den internationella bakgrunden och går sedan över till svensk rätt. Uppsatsens tredje kapitel utvecklar rekvisiten förföljelse respektive allvarlig skada samt skydd från offentliga aktörer och utreder förhållandet mellan dessa. Kapitlet utreder därefter när och hur det manliga nätverket kan påverka asylprövningen. I det fjärde kapitlet redogör uppsatsen för vilken betydelse det manliga nätverket har i asylrättslig praxis. Tyngdpunkten i kapitlet ligger på prejudicerande avgöranden, men kapitlet redogör även för tre underinstansavgöranden. Kapitlet avslutas med en kommentar. Avslutningsvis redogör det femte kapitlet för slutsatser och analyserar dessa ur ett genusrättsvetenskapligt perspektiv.

2. Rättsliga utgångspunkter

2.1 Internationella utgångspunkter

Utgångspunkten för all internationell rätt är principen om statens suveränitet, vilken innebär att alla stater har territoriell överhöghet inom sitt territorium. Varje stat har således rätt att bestämma exempelvis vem som får komma in på statens territorium och vem som får uppehålla sig där. Statens suveränitet medför också att en rättslig handlingsförmåga, vilket innebär att staten kan ingå avtal med andra folkrättsliga subjekt.¹⁰ Genom att ingå folkrättsliga avtal kan staten sålunda exempelvis förbinda sig att reglera frågan om vem som får komma in och uppehålla sig i landet på ett visst sätt.

Asylrätten är ett rättsområde som oundvikligen präglas av internationell rätt, vilket inte kan lämnas utan avseende. Sverige har tillträtt ett flertal internationella traktater som påverkar asylrätten och för att förstå den svenska asylrätten och hur den ska tolkas och tillämpas, behövs således kunskap om Sveriges internationella åtaganden.

2.1.1 Flyktingkonventionen

Flyktingkonventionen¹¹ kan sägas utgöra ”en grundsten i det folkrättsliga systemet för skydd av flyktingar”¹² och ligger till grund för såväl EU:s asylrätt som för den svenska asylrätten.¹³ Konventionen definierar en flykting som en person som:

i anledning av välgrundad fruktan för förföljelse på grund av sin ras, religion, nationalitet, tillhörighet till viss samhällsgrupp eller politiska åskådning befinner sig utanför det land, vari han är medborgare, samt är ur stånd att eller på grund av sådan fruktan, som nyss sagts, icke önskar att begagna sig av sagda lands skydd eller den som, utan att vara medborgare i något land, till följd av händelser som

¹⁰ Se Linderfalk (2012) s.16f; Linderfalk (2012) s.31.

¹¹ Convention relating to the Status of Refugees, 28 July 1951 United Nations, Treaty Series, vol. 189 p. 137, SÖ 1954:55, härfter kallad Flyktingkonventionen, fortsatt gällande genom Protocol relating to the Status of Refugees, 31 January 1967, United Nations, Treaty Series, vol. 606 p. 267, SÖ 1967:45.

¹² Skäl (4) i dir. 2011/95/EU.

¹³ Se skäl (3) i dir. 2011/95/EU; Prop. 2009/10:31 s.99f.

förut sagts befinner sig utanför det land, vari han tidigare haft sin vanliga vistelseort, samt är ur stånd att eller på grund av sådan fruktan, som nyss sagts, icke önskar att återvända dit¹⁴

2.1.2 Skyddsgrundsdirektivet

Skyddsgrundsdirektivet¹⁵ är ett EU-rättsligt instrument som syftar till att tillförsäkra en gemensam minimistandard för kvalifikation av internationellt skyddsbehov.¹⁶ Art. 24 i direktivet föreskriver att uppehållstillstånd ska beviljas den har status som flykting eller subsidiärt skyddsbehövande.

Begreppet flykting definieras i art. 2(d) i skyddsgrundsdirektivet och definitionen överensstämmer i allt väsentligt med flyktingkonventionens definition av begreppet, även om direktivet i efterföljande artiklar utvecklar och specificerar definitionen.¹⁷

Genom skyddsgrundsdirektivet införs också en rätt till asyl för den som är subsidiärt skyddsbehövande, en status som emellertid påminner om en form av skyddsbehov som även sedan tidigare funnits i nationell svensk rätt.¹⁸

Statusförklaringen avser vara just subsidiär till flyktingstatus och inte alternativ till denna.¹⁹ Subsidiärt skyddsbehov föreligger enligt artikel 2(f) i direktivet när en utlänning visserligen inte uppfyller kraven för att beviljas flyktingstatus, men där det finns grundad anledning att förmoda att den berörda personen, vid ett återvändande till ursprungslandet, eller det land där hen tidigare haft sin vanliga vistelseort, skulle utsättas för en verklig risk att lida allvarlig skada och som inte kan, eller på grund av risken för skada, inte vill begagna sig av det landets skydd.

¹⁴ Art. 1(a)(2) läst tillsammans med art. 1(2) i 1967 års protokoll.

¹⁵ Dir. 2011/95/EU om normer för när tredjelandsmedborgare eller statslösa personer ska anses berättigade till internationellt skydd, för en enhetlig status för flyktingar eller personer som uppfyller kraven för att betecknas som subsidiärt skyddsbehövande, och för innehållet i det beviljade skyddet. Direktivet är en omarbetning av dir. 2004/83/EG och upphäver enligt art. 40 sin föregångare.

¹⁶ Se Peers m.fl. (2015) s.77f.

¹⁷ Jfr art. 1(a)(2) i flyktingkonventionen; Cherubini s.194.

¹⁸ Se prop. 2009/10:31 s.115.

¹⁹ Se Peers m.fl. (2015) s.133f.

Tillämpningen av skyddsgrundsdirektivet förutsätter att medlemsstaten beaktar inte bara flyktingkonventionen, utan samtliga internationella traktater som staten tillträtt. Direktivet avser emellertid tillförsäkra ett skydd som är förenligt med medlemsstaternas åtaganden avseende mänskliga rättigheter och rätten till subsidiärt skyddsbehov infördes mot bakgrund av detta.²⁰

2.1.3 EKMR

Europakonventionen om skydd för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter (EKMR)²¹ reglerar mänskliga rättigheter, men påverkar även asylrättens område. Särskilt viktigt för asylrätten är tortyrförbudet i konventionens art. 3, vilket har tolkats så att det medför ett förbud mot refoulement, det vill säga ett förbud mot att utvisa någon till ett land där hen riskerar att utsättas för tortyr.²² Principen om non-refoulement i EKMR är tillämplig på alla som riskerar att utvisas ur en konventionsstat till ett land där hen riskerar tortyr och har alltså inte att förhålla sig till de rekvisit som föreskrivs för skyddsbehov enligt flyktingkonventionen och skyddsgrundsdirektivet. Vid tillämpningen av art. 3 i EKMR beaktar Europadomstolen emellertid liknande omständigheter och Domstolens praxis är av stor betydelse för asylrätten i konventionsstaterna.²³

2.2 Svensk rätt

Den svenska asylrätten regleras i första hand av utlänningslagen, där utgångspunkten för uppehållstillstånd finns i 5 kap. 1 § 1 st., vari det stadgas att flyktingar, alternativt skyddsbehövande och övrigt skyddsbehövande har rätt till uppehållstillstånd. Sedan den 20 juli 2016 och tre år framöver gäller emellertid en tillfällig lag, begränsningslagen,²⁴ vars 4 § föreskriver att

²⁰ Ibid., s.69 och s.133.

²¹ Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, Rom 4 november 1950, SÖ 1952:35; Se även lag (1994:1219) om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

²² Se Noll (2012) s.186.

²³ Jfr Seidlitz (2014) s.20-24.

²⁴ Lag (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

övrigt skyddsbehövande inte ska beviljas uppehållstillstånd, vilket innebär att det för närvarande endast är flyktingar och alternativt skyddsbehövande som beviljas asyl i Sverige.²⁵

4 kap. 1 § UtlL definierar flykting som en utlänning som (1) befinner sig utanför det land som hen är medborgare i, eller, avseende statslösa utlänningar, det land i vilket hen har sin vanliga vistelseort, (2) därför att hen känner välgrundad fruktan för förföljelse på grund av ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning eller på grund av kön, sexuell läggning eller annan tillhörighet till en viss samhällsgrupp, och (3) inte kan, eller på grund av sin fruktan inte vill, begagna sig av skydd i detta land. Utlänningslagens flyktingdefinition motsvarar sålunda skyddsgrundsdirektivets definition, med tillägg för kön och sexuell läggning som förföljningsgrunder.²⁶ Könrelaterade aspekter ska emellertid beaktas vid även vid tolkning av flyktingkonventionen och skyddsgrundsdirektivet.²⁷

4 kap. 2 § UtlL definierar vidare alternativt skyddsbehövande som en utlänning som i andra fall än som avses i 4 kap. 1 §; (1) befinner sig utanför det land som hen är medborgare i, eller, avseende statslösa utlänningar, det land, i vilket hen har sin vanliga vistelseort, (2) därför att det finns grundad anledning att anta att utlänningen vid ett återvändande till hemlandet skulle löpa risk att straffas med döden eller att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, eller som civilperson löpa en allvarlig och personlig risk att skadas på grund av urskillningslöst våld med anledning av en yttre eller inre väpnad konflikt (fortsättningsvis sammanfattat som ”risk för allvarlig skada”)²⁸ och (3) inte kan, eller på grund av sådan risk som avses i (2) inte vill, begagna sig av

²⁵ I enlighet med 11 § begränsningslagen ska asyl emellertid beviljas även enligt 5 kap. 6 § UtlL om det skulle strida mot Sveriges internationella åtaganden att utvisa personen.

²⁶ Se Prop. 2009/10:31 s.1 och s.98ff; Jfr Art. 2(d) i dir. 2011/95/EU.

²⁷ Se Prop 2005/06:6 s.20ff; Art. 10(d) andra strecksatsen i dir. 2011/95/EU.

²⁸ Jfr art. 2(f) och art. 15 i dir. 2011/95/EU.

skydd i detta land. Definitionen motsvarar skyddsgrundsdirektivets definition av subsidiärt skyddsbehövande.²⁹

Eftersom 4 kap. 1-2 §§ UtlL motsvarar art. 2(d) respektive 2(f) i skyddsgrundsdirektivet, måste tolkningen av lagtexten givetvis ske med utgångspunkt i direktivet. När utlänningslagen tolkas med stöd i skyddsgrundsdirektivet, måste det emellertid erinras att det rör sig om ett minimidirektiv och att den svenska rättstillämpningen kan vara mer förmånlig för den asylsökande än vad direktivet kräver,³⁰ även om den svenska asylrätten i och med begränsningslagen avser vara anpassad till miniminormerna. Utlänningslagen får aldrig tolkas på ett sätt som medför en kränkning av internationella åtaganden och det anses underförstått att utlänningslagen måste tolkas i ljuset även av EKMR och av flyktingkonventionen med hjälp av UNHCR:s riktlinjer.³¹

²⁹ Se Prop. 2009/10:31 s.1 och s. 115ff.

³⁰ Se Bexelius (2008) s.73; Prop. 2015/16:174 s.22; Dir. 2011/95/EU art. 3.

³¹ Se Fridström, Ingela, Utlänningslag (2005:716) 4 kap. 2§, not 78, Karnov 2017-11-13; Prop. 2013/14:248 s.33.

3. Det manliga nätverkets plats i asylprövningen

3.1 Begreppet manligt nätverk

Med begreppet manligt nätverk avses i denna uppsats en kvinnas nära manliga släktingar, såsom hennes make, bröder, pappa, morbröder och liknande.

Tillgången till ett manligt nätverk är en faktisk omständighet som kan påverka den rättsliga bedömningen. Det manliga nätverket har sålunda ingen självständig betydelse i asylprövningen och det finns varken nationellt eller internationellt några regler kring när och hur det manliga nätverket kan påverka asylprövningen. Nedan utreds vilken betydelse det manliga nätverket kan ha för asylprövningen enligt svensk rätt.

3.2 Risk för skyddsgrundande behandling

Flyktingstatus förutsätter, enligt 4 kap. 1 § UtL, välgrundad fruktan för förföljelse samt att förföljelsen är hänförlig till viss förföljningsgrund, exempelvis kön, medan status som alternativt skyddsbehövande, enligt 4 kap. 2 § UtL, förutsätter risk för allvarlig skada. Status som alternativt skyddsbehövande kräver alltså inte att risken för skada är hänförlig till någon specifik grund, vilket är den väsentliga skillnaden mot flyktingstatus.

I denna framställning finns det inte anledning att skilja rekvisiten åt och diskutera dem var för sig, eller att redogöra för respektive rekvisits komplexa delrekvisit, utan det intressanta är att utreda hur de respektive rekvisiten förhåller sig till tillgången till ett manligt nätverk.

Fortsättningsvis kommer uppsatsen således gemensamt referera till rekvisiten välgrundad fruktan för förföljelse och risk för allvarlig skada som ”risk för skyddsgrundande behandling”.

Framställningen fördjupar sig alltså inte i huruvida den skyddsgrundande behandlingen är hänförlig till kön, eller någon annan förföljelsegrund, men könstillhörighet kan vara av betydelse för att avgöra om det föreligger en risk för skyddsgrundande behandling över huvud taget. Könstillhörighet i sig är visserligen sällan tillräckligt för att den asylsökande ska riskera skyddsgrundande behandling,³² men det kan definitivt vara en indikation på att det föreligger en sådan risk.³³ En omständighet som många gånger kan förstärka indikationen, eller till och med bekräfta en konkret risk för skyddsgrundande behandling, är att en kvinna saknar tillgång till ett manligt nätverk. Om strukturerna i kvinnans hemland är sådana att både rättsliga och sociala normer förutsätter att kvinnor har manliga släktingar som kan ge dem trygghet, riskerar ensamma kvinnor nämligen särskild utsatthet, övergrepp och diskriminering, varför det manliga nätverket kan vara av betydelse i asylprövningen.³⁴

Det är emellertid inte självklart att en kvinna som har tillgång till ett manligt nätverk också har tillgång trygghet, eftersom det manliga nätverket inte nödvändigtvis har vilja och förmåga att ombesörja detta. Det är inte heller ovanligt att kvinnor utsätts för våld i hemmet, av sitt manliga nätverk. 4 kap. 1-2 §§ UtL gäller oberoende av om det är landets myndigheter eller enskilda aktörer som står bakom risken för skyddsgrundande behandling, men våld i den privata sfären har traditionellt betraktats som en privat angelägenhet. På senare tid har det emellertid framförts att det inte kan göras skillnad på vem som utövar övergreppen och det står numera klart att även våld i den privata sfären omfattas av bestämmelserna. Det kan härvid även uppmärksammas att de övergrepp som drabbar kvinnor i nära relationer ofta tar sig andra former än sådana övergrepp som generellt drabbar män och yttrar sig genom exempelvis tvångsaborter och

³² Se SOU 2004:31 s.13 och s.119-124; Migrationsverket SR 26/2017 s.4.

³³ Se Peers m.fl. (2015) s.89.

³⁴ Se exempelvis Migrationsöverdomstolens resonemang i MIG 2011:8, vilket uppsatsen redogör för i kap. 4.2.

könsstypning, men att även sådant våld mycket väl kan utgöra skyddsgrundande behandling.³⁵

3.3 Tillgång till skydd

Rätten till asyl förutsätter utöver risken för skyddsgrundande behandling, även en avsaknad av skydd.³⁶ Bedömningen av tillgängligt skydd får, enligt 4 kap. 1-2 §§ UtlL, avse endast sådant skydd som tillhandahålls av vissa offentliga aktörer, nämligen av staten eller av parter eller organisationer som kontrollerar hela eller en betydande del av statens territorium. Skyddet måste dessutom vara effektivt och får inte vara av tillfällig karaktär. Enligt skyddsgrundsdirektivet föreligger ett sådant skydd när den aktör som tillhandahåller det har både vilja och förmåga att ombesörja skyddet i den enskilda situationen.³⁷

Det krävs att den aktör som tillhandahåller skyddet vidtar rimliga åtgärder för att förhindra aktuella övergrepp samt att den asylsökande har en praktisk möjlighet att tillägna sig skyddet. I asylprövningen måste således hänsyn tas till exempelvis hur kön och social kontext påverkar den asylsökandes konkreta möjligheter att begagna sig av skydd.³⁸ Många gånger är kvinnors möjligheter till skydd undan skyddsgrundande behandling sämre än mäns möjligheter till detsamma, varför det inte felaktigt får förutsättas att kvinnor kan begagna sig av det skydd som officiellt tillhandahålls i hemlandet.³⁹

3.4 Det manliga nätverkets roll

Rätten till asyl förutsätter alltså dels att den asylsökande riskerar skyddsgrundande behandling vid ett återvändande till hemlandet, dels att det

³⁵ Jfr Prop. 2005/06 s. 22-24 och s.28; Bexelius (2008) s. 113-117; Peers m.fl. (2015) s.105f; Freedman (2015) s. 50-53, s.58 och s.77f; UNHCR GIP Gender-Related Persecution, 2002, para. II.B.9; MIG 2008:39; Jfr Dir. 2011/95/EU art. 9 och art. 15.

³⁶ Se Seidlitz (2014) s. 82.

³⁷ Se art. 7(1) och art. 7(2) i dir. 2011/95/EU; Prop. 2013/14:248 s.21; Peers m.fl. (2015) s.98f.

³⁸ Se Seidlitz (2014) s. 82.

³⁹ Se Bexelius (2008) s.63f och s.153-157; UNHCR GIP on Gender-Related Persecution, 2002, para. III.36.x.

råder avsaknad av skydd undan sådan behandling i detta land. Medan tillgången till ett manligt nätverk tycks kunna vara av avgörande betydelse i bedömningen av risk för skyddsgrundande behandling, får detsamma inte under några omständigheter tillmätas betydelse i bedömningen av tillgängligt skydd.⁴⁰ Utformningen av 4 kap. 1 och 2 §§ UtlL medför emellertid att det inte nödvändigtvis finns anledning att pröva tillgången till skydd, om det inte bedöms föreligga en risk för skyddsgrundande behandling.⁴¹ Tillämpningen innebär att tillgången till trygghet genom ett manligt nätverk beaktas innan det blir aktuellt med en formell skyddsbedömning och på så sätt kan det manliga nätverket i praktiken komma att ersätta skydd från offentliga aktörer. I nästa kapitel undersöker uppsatsen praxis för att utröna huruvida det manliga nätverket i praktiken kan få en så avgörande betydelse att det ersätter skyddet från offentliga aktörer.

⁴⁰ Jfr. Fridström, Ingela, Utlänningslag (2005:716) 4 kap. 1§ not 73 och kap. 2§ not. 82, Karnov 2017-11-05.

⁴¹ Se SOU 2004:31 s. 87; Migrationsverkets rättsliga ställningstagande SR 26/2017 s.1f.

4. Rättstillämpning

4.1 Europadomstolen

4.1.1 N. v. Sweden

I detta mål har en afghansk kvinna fått avslag på sin asylansökan i Sverige, eftersom hennes berättelse inte ansågs trovärdig. Kvinnan gör inför Europadomstolen gällande att en utvisning av henne hade stått i strid med art. 3 i EKMR. Kvinnan anför att hon och hennes make tillsammans kommit till Sverige ungefär fem år tidigare och att de då gemensamt ansökt om asyl. Kvinnan uppger att hon sedermera försökt upplösa äktenskapet och att paret i praktiken är separerade. Kvinnan uppger vidare att hon sedan några år tillbaka har en relation med en annan man och att hon till följd av uppbrottet med maken och den utomäktenskapliga relationen har förlorat kontakten med sin familj. Vid ett återvändande till Afghanistan riskerar hon även att utsättas för hedersrelaterat våld av både sin egen och makens familj. Europadomstolen framhåller inledningsvis att varje stat som utgångspunkt är suverän och har rätt att bestämma vem som får uppehålla sig inom territoriet, men framför därefter att tillträdet till EKMR innebär att staten ger konventionen företräde framför denna rättighet. Domstolen konstaterar sedan att situationen i Afghanistan inte är sådan att det automatiskt strider mot art. 3 i EKMR att återsända någon dit, varför kvinnans individuella situation är avgörande. Härvid konstaterar Europadomstolen att kvinnor befinner sig i en särskilt utsatt situation i Afghanistan och att kvinnor som på något sätt konfronterar vad som förväntas av en kvinna riskerar att utsättas för repressalier. Med utgångspunkt i kvinnans historia bedömer Domstolen att kvinnan vid ett återvändande till Afghanistan riskerar att utsättas för förföljelse, framförallt från sina manliga släktingar, varför dessa inte utgör ett lämpligt manligt nätverk. Utifrån kvinnans uppgifter talar däremot inget emot makens lämplighet som manligt nätverk. Härvid gör Domstolen emellertid ett intressant konstaterande, nämligen att risken för att

kvinnan utsätts för våld i hemmet ska beaktas trots att hon inte själv gjort förekomsten av sådant våld gällande.⁴² I och med detta anser Europadomstolen att inte heller kvinnans make utgör ett lämpligt manligt nätverk och kvinnans bedöms således sakna ett sådant nätverk. Domstolen undersöker vidare vilka möjligheter kvinnan har att klara sig på egen hand i Afghanistan och konstaterar att kvinnor utan tillgång till manligt nätverk i princip saknar möjligheter att överleva i landet samt att kvinnor i praktiken saknar möjlighet att begagna sig av myndighetsskydd. Vid ett återsändande till Afghanistan bedömer Europadomstolen således att kvinnan skulle ställas mellan Skylla och Karybdis i en situation där hon har att välja mellan att som ensam kvinna riskera förföljelser från samhället, eller att med skydd från sitt manliga nätverk undvika sådana förföljelser, men istället riskera att utsättas för våld i den privata sfären. Risken för tortyr bedöms med andra ord vara oundviklig, varför en utvisning av kvinnan till Afghanistan står i strid med art. 3 i EKMR.

4.1.2 R.H. v. Sweden

Detta mål rör en kvinna från Somalia som fått avslag på sin asylansökan i Sverige, eftersom svenska myndigheter inte ansåg att hon gjort avsaknaden av ett manligt nätverk sannolik. Kvinnan gör gällande att hon tillsammans med sin pojkvän flytt undan ett arrangerat äktenskap och att hon vid ett återvändande till Somalia därför riskerar att dödas av sina farbröder. Kvinnan anför vidare att situationen för kvinnor i Somalia är mycket allvarlig och att det råder avsaknad av fungerande myndighetsskydd. Särskilt utsatta är kvinnor utan tillgång till ett manligt nätverk, en grupp som kvinnan menar att hon tillhör, eftersom hennes manliga släktingar har vänt sig mot henne. Europadomstolen konstaterar inledningsvis att situationen i Somalia vid tiden för avgörandet inte är sådan att det automatisk strider mot art. 3 i EKMR att utvisa någon dit och går således över till att studera kvinnans individuella situation. Domstolen belyser härvid att kvinnor i Somalia utgör en särskilt utsatt grupp och att det förekommer könsrelaterade

⁴² Se p. 57-58 i domen.

kränkningar i landet. Inte heller Europadomstolen finner emellertid att kvinnans berättelse är trovärdig, varför hon inte bedöms riskera tortyr vid ett återvändande till Somalia och art. 3 i EKMR hindrar därför inte att kvinnan utvisas dit.

4.2 Migrationsöverdomstolen: MIG 2011:8

I målet har en somalisk kvinna ansökt om asyl. Kvinnan gör gällande att hon efter sin makes död inlett en relation med en annan man och att hon blivit gravid till följd av denna relation. När pappan till barnet delgavs nyheten uppges han ha brutit kontakten med kvinnan och hennes familj uppges ha hotat henne till döden när de fick kännedom om hennes utomäktenskapliga förbindelse. Kvinnans bror ska ha reagerat genom att försöka döda henne. Att myndigheterna ställer sig på familjens sida blev klart för kvinnan när polisen släppte anklagelserna mot brodern så fort han berättade om anledningen till mordförsöket, att hon dragit vanära över familjen. Dessutom anför kvinnan att Al-Shabaab har ett intresse av att straffa henne för brott mot Sharialagarna. Migrationsöverdomstolen framhåller att det i Somalia traditionellt är kvinnans manliga släktingar som har ansvaret för hennes beskydd och att kvinnors möjligheter att begagna sig av myndighetsskydd är starkt begränsade. Eftersom det i förevarande fall är kvinnans manliga släktingar som hotar henne, gör Domstolen bedömningen att det över huvud taget inte finns skydd för henne i hemlandet och att hon följaktligen ska beviljas asyl som flykting.

4.3 Migrationsdomstolen

4.3.1 Dom 1

Den asylsökande kvinnan i detta mål⁴³ uppger att hon kommer från Somalia och att hon vid ett återvändande dit riskerar att utsättas för repressalier från

⁴³ UM-9179-16, Förvaltningsrätten i Göteborg (Migrationsdomstolen), 2016-10-03.

Al-Shabaab. Kvinnan anför att en bekant smygfilmade henne när hon uttalat sig kritiskt om organisationen, som därefter ska ha tillfångatagit henne och hållit henne i arbetsläger tills hon lyckats fly två år senare. Kvinnan uppger vidare att hennes make har saknats sedan många år tillbaka, och att hon efter hemkomsten inte kunnat komma i kontakt med sina barn, varför hon nu befinner sig i en särskilt utsatt situation som ensam kvinna.

Migrationsdomstolen konstaterar att situationen i Somalia inte är sådan att var och en riskerar skyddsgrundande behandling och anser inte heller att kvinnans uppgifter avseende den individuella hotbilden mot henne från Al-Shabaab är trovärdiga. Vidare konstaterar Domstolen att kvinnor utan tillgång till ett manligt nätverk i Somalia visserligen riskerar att utsättas för skyddsgrundande behandling, men att kvinnan i det förevarande målet tycks ha klarat sig många år efter det att hennes make påstås ha försvunnit, vilket antyder att hon har tillgång till ett manligt nätverk. Mot bakgrund av det anförda anser Migrationsdomstolen att det saknas skäl att bevilja kvinnan asyl.

4.3.2 Dom 2

Detta mål⁴⁴ rör en ung kvinna från Somalia som har ansökt om asyl i Sverige. Kvinnan uppger att hon efter sin mammas död tvingats arbeta för en familj som tillhör Al-Shabaab och att familjen i fråga utsatt henne för dödshot efter att hon berättat om de våldsövergrepp som sonen i familjen ska ha utsatt henne för. Kvinnan framhåller att hon dessutom befinner sig i en särskilt utsatt situation som ung kvinna utan tillgång till ett manligt nätverk. Migrationsdomstolen anser inte att kvinnan har gjort det beskrivna händelseförloppet sannolikt och prövar således asylskälen mot den allmänna situationen i Somalia. Domstolen konstaterar att unga kvinnor utan manligt nätverk befinner sig i en särskilt utsatt situation i Somalia, men menar att de oklarheter som finns kring kvinnans familjeförhållanden och uppväxt medför att hon inte gjort avsaknaden av ett manligt nätverk trovärdig. Mot

⁴⁴ UM-2309-16, Förvaltningsrätten i Göteborg (Migrationsdomstolen), 2017-05-09.

bakgrund av det anförda bedömer Migrationsdomstolen att det saknas skäl att bevilja kvinnan asyl.

4.4 Migrationsverket: Aidentifierat beslut

Beslutet⁴⁵ rör en afghansk kvinna som uppger att hon bidragit till att en person kunnat gripas i samband med ett bombattentat, genom att låta sin pappa anmäla hennes iakttagelse av ett suspekt föremål hos personen till säkerhetstjänsten. Kvinnan gör gällande att personens familj, med hjälp av talibanerna, därefter utsatt henne för dödshot och att de kommer döda henne om hon återvänder till Afghanistan. Migrationsverket anser emellertid inte att kvinnan har gjort det beskrivna händelseförloppet sannolikt, varför bedömningen övergår till den allmänna situationen i Afghanistan.

Migrationsverket konstaterar härvid att situation i landet inte är sådan att var och en riskerar skyddsgrundande behandling. Verket framhåller därefter att kvinnor, och särskilt kvinnor utan manligt nätverk, visserligen befinner sig i en särskilt utsatt situation, men konstaterar att det inte är skyddsgrundande i sig att vara kvinna. I det förevarande fallet har kvinnan själv uppgett att hon har vissa nära manliga släktingar, varför Migrationsverket inte anser att kvinnan tillhör denna särskilt utsatta grupp och att det således saknas skäl att bevilja henne asyl.

4.5 Kommentar

Migrationsöverdomstolen är högsta instans i asylärenden och Domstolens praxis är vägledande för Migrationsdomstolarna och Migrationsverket. I målet MIG 2011:8 framgår det tydligt att Migrationsöverdomstolen, utifrån aktuell landinformation, gör bedömningen att kvinnor utan tillgång till ett manligt nätverk helt saknar skyddsmöjligheter i Somalia och att avsaknaden av ett manligt nätverk sålunda får avgörande betydelse i den rättsliga bedömningen av internationellt skyddsbehov.

⁴⁵ Beslutet har aidentifierats av Migrationsverket enligt 37 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen. Beslutet finns bifogat i bilaga A.

Såväl Migrationsverket som Migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen har vidare att förhålla sig till internationella traktater och tillhörande material vid tolkning och tillämpning av asylrätten. Den svenska regleringen av asylrätten bygger på flyktingkonventionen och skyddsgrundsdirektivet, men förhåller sig även till exempelvis EKMR, varför Europadomstolens praxis kring art. 3 i konventionen, principen om non-refoulement, kan vara av väsentlig betydelse. Europadomstolens syn på det manliga nätverkets betydelse för bedömningen av risken för tortyr kommer till uttryck i bland annat ovan anförda mål, N. v. Sweden och R.H. v. Sweden. På grund av bevisfrågor får målen olika utgång, men i båda målen framgår det tydligt att Domstolen tar hänsyn till den mycket utsatta situation som kvinnor utan tillgång till ett manligt nätverk kan befinna sig i och att avsaknaden respektive den antagna tillgången till ett sådant nätverk därav tillmäts avgörande betydelse.

Anmärkningsvärt i N. v. Sweden är att Europadomstolen beaktar risken för våld i den privata sfären samt vilka skyddsmöjligheter kvinnan i målet har undan sådant våld, utan att hon ens har antytt förekomsten av sådant våld. Det är, enligt min mening, mycket intressant och betydelsefullt att Domstolen självmant beaktar denna risk, eftersom det kan finnas många skäl till att en kvinna väljer att utelämna sådan information ur sin asylansökan, exempelvis skam och rädsla.⁴⁶ Det bör noteras att statistiken för kvinnor som utsattes för våld i hemmet i Afghanistan vid tiden för avgörandet uppgick till hela 80% samt att kvinnan ansågs ha gjort genuina försök att lämna sin make, som hade kunnat betraktas som hennes manliga nätverk.⁴⁷ Europadomstolen utvecklar emellertid inte under vilka omständigheter det skulle kunna föreligga en skyldighet för asylprövningsmyndigheten att självmant beakta risken för våld i den privata sfären. Det kan även uppmärksammas att Domstolen i det senare målet R.H. v. Sweden avfärdar kvinnans uppgifter avseende hotet från manliga

⁴⁶ Jfr Bexelius (2008) s.43ff.

⁴⁷ Se N. v. Sweden p. 34(g) och p. 56.

släktingar och inte för något resonemang om risken för våld i hemmet i övrigt. Vad som möjligen skulle kunna utgöra en relevant skillnad mellan målen är att kvinnan i N. v. Sweden gör sin berättelse trovärdig, medan kvinnan i R.H. v. Sweden inte har framgång i detta.

Huruvida det finns en skyldighet för asylprövningsmyndigheterna att på eget initiativ ta hänsyn till risken för våld i den privata sfären och under vilka förutsättningar skyldigheten i så fall skulle aktualiseras framstår i nuläget som osäkert. Utgångspunkten i svensk rätt är emellertid att den asylsökande har ansvaret för att presentera all relevant fakta,⁴⁸ vilket torde innebära att asylprövningsmyndigheterna tills vidare inte behöver beakta andra omständigheter än vad som anförts av den sökande. Myndigheterna har visserligen en utredningsskyldighet och ska se till att ärendet blir så utrett som dess beskaffenhet kräver,⁴⁹ men denna skyldighet torde snarare innebära att myndigheterna aktivt måste samarbeta med den asylsökande än en skyldighet att på eget initiativ utreda vissa risker.⁵⁰ Skyldigheten innefattar däremot ett ansvar för att den asylsökande uppmärksammas på att hen ansvarar för att presentera sina fullständiga asylskäl samt att hen härvid bör framföra även sådana omständigheter som hen själv anser tillhöra vardagen, exempelvis våld i hemmet.⁵¹

Avseende underinstansavgörandena kan det inledningsvis konstateras att tre avgöranden är för lite för att kunna påstå förekomsten av ett visst mönster i rättstillämpningen. Avgörandena kan emellertid möjligen antyda ett mönster då de tycks tolka rättsläget på ett liknande sätt och den antagna tillgången till ett manligt nätverk förefaller vara av avgörande betydelse för att avslå asylansökningarna i samtliga fall. Att tillgången till ett manligt nätverk ges en så definitiv betydelse tycks även förenligt med de prejudicerande avgörandena. Det kan vidare uppmärksammas att inget av underinstansavgörandena tar hänsyn till huruvida det manliga nätverk som

⁴⁸ Se Seidlitz (2014) s.87.

⁴⁹ Se 8 § förvaltningsprocesslagen (1971:291).

⁵⁰ Jfr Peers m.fl. (2015) s.89.

⁵¹ Se Migrationsverket: SR 26/2017 s.7.

ska vara kvinnornas trygghet har vilja och förmåga att ombesörja detta eller vilka övriga skyddsmöjligheter som står till kvinnornas förfogande i deras hemländer.

5. Analys

5.1 Är det manliga nätverket ett tillräckligt skydd?

Rätten till asyl i Sverige förutsätter, enligt 4 kap. 1-2 §§ UtIL, att den asylsökande är en utlänning som befinner sig utanför sitt hemland därför att hen riskerar skyddsgrundande behandling och inte kan begagna sig av skydd från offentliga aktörer undan sådan behandling.

Kvinnor utgör i många länder en utsatt grupp som på grund av sin könstillhörighet riskerar övergrepp och diskriminering från såväl statliga som enskilda aktörer. Könstillhörighet kan således vara en omständighet som indikerar en risk för övergrepp mot mänskliga rättigheter, men endast könstillhörighet är emellertid sällan tillräckligt för att en kvinna ska vara så utsatt att hon riskerar skyddsgrundande behandling, utan en sådan risk förutsätter ofta någon kompletterande omständighet. För kvinnor som lever i samhällen där såväl rättsliga som sociala normer förutsätter att kvinnor har tillgång till manliga släktingar, ett manligt nätverk, kan avsaknaden av ett sådant nätverk vara en sådan kompletterande omständighet som medför en konkret risk för skyddsgrundande behandling. Avsaknaden av ett manligt nätverk är därför en omständighet som måste beaktas i asylprövningen, vilket framhålls av bland annat Migrationsöverdomstolen i MIG 2011:8 och av Europadomstolen i N. v. Sweden samt i R.H. v. Sweden.

I målet N. v. Sweden ansågs kvinnan riskera övergrepp därför att hon saknade tillgång till ett lämpligt manligt nätverk, medan kvinnan i målet R.H. v. Sweden bedömdes ha skydd undan sådana övergrepp genom sitt manliga nätverk. Vid tillämpningen av art. 3 i EKMR tycks således såväl tillgången till, som avsaknaden av, ett manligt nätverk kunna spela en avgörande roll. Sverige får inte utvisa någon i strid med art. 3 i EKMR, men det är inget som hindrar en generösare asylrätt än vad som krävs för

efterlevnaden av EKMR. I MIG 2011:8 fastslår Migrationsöverdomstolen, i enlighet med Europadomstolens dom i N. v. Sweden, att avsaknaden av ett manligt nätverk kan vara en avgörande omständighet för att bevilja asyl, men Domstolen har inte besvarat huruvida tillgången till ett manligt nätverk på samma sätt kan vara en avgörande förutsättning för att avslå en asylansökan. Av vad som framkommer i de tre presenterade underinstansavgörandena, verkar Migrationsverket och Migrationsdomstolarna likväl tolka rättsläget som att tillgången till ett manligt nätverk kan vara av betydelse i båda riktningarna, en tillämpning som även tycks konsekvent.

Utöver risken för skyddsgrundande behandling, förutsätter rätten till asyl att den asylsökande saknar tillgång till skydd undan sådan behandling. I bedömningen av tillgång till skydd får endast sådant skydd som tillhandahålls av staten eller organisationer som kontrollerar hela eller delar av statens territorium beaktas. För att skyddet ska anses tillräckligt förutsätts att det är effektivt och varaktigt, vilket i princip innebär att den aktör som tillhandahåller skyddet ska ha vilja och förmåga att ombesörja skydd i behövlig utsträckning i den enskilda situationen.

Asylprövningsmyndigheterna måste således pröva den asylsökandes konkreta möjligheter att begagna sig av skydd undan de specifika hot som hen upplever. När den asylsökande är en kvinna måste det härvid beaktas att kvinnors möjligheter att begagna sig av offentligt skydd kan vara begränsade.

Det manliga nätverket kan alltså vara av avgörande betydelse i bedömningen av risken för skyddsgrundande behandling, men får däremot inte tillmätas någon betydelse i den formella bedömningen av tillgängligt skydd. Problematiken ligger i att bedömningen av tillgängligt skydd inte tvunget aktualiseras om det inte bedöms föreligga en risk för skyddsgrundande behandling.⁵² Då det manliga nätverket är av betydelse för

⁵² Se ovan, kap. 3.4 och kap. 4.5.

bedömningen av skyddsgrundande behandling, innebär tillämpningen att tillgången till skydd från offentliga aktörer inte nödvändigtvis prövas då en asylsökande kvinna bedöms ha tillgång till ett manligt nätverk som kan avvärja risken för skyddsgrundande behandling. På så sätt kan det manliga nätverket i praktiken ersätta skydd från offentliga aktörer.

5.2 Ett genuskritisk perspektiv på rätten

Huvudsyftet med denna uppsats har varit att utröna gällande rätt, men det finns avslutningsvis anledning att problematisera slutsatserna. Rätten till asyl förutsätter dels en risk för skyddsgrundande behandling vid ett återvändande till hemlandet, dels att det inte finns några offentliga aktörer som kan ombesörja skydd undan denna risk. Rekvisiten anknyter starkt till varandra, eftersom den som utsätts för övergrepp uppenbarligen saknar tillgång till skydd och det kan därför vara problematiskt att pröva rekvisiten fristående från varandra. Särskilt problematiskt blir en sådan tillämpning när endast skydd från vissa offentliga aktörer får beaktas i den formella bedömningen av skyddsmöjligheter, medan andra skyddsmöjligheter beaktas oreglerat i bedömningen av risken för skyddsgrundande behandling. Samtidigt kan det anföras att det inte hade varit rättvisande att bortse från andra skyddsnet än de offentliga. Att generellt gruppera kvinnor i vissa länder som en homogen och utsatt grupp är högst problematiskt och en rättstillämpning som bortser från omständigheterna i det enskilda fallet, exempelvis tillgången till ett manligt nätverk, hade inneburit just en sådan generalisering, trots att könstillhörighet ensamt sällan är en tillräcklig omständighet för att riskera skyddsgrundande behandling.

Den avgörande betydelse som det manliga nätverket har i asylprövningen framstår dock onekligen problematiskt ur ett genusperspektiv, eftersom kvinnans skyddsbehov bedöms i förhållande till hennes manliga släktingar. Att avvisa en kvinnas risk för skyddsgrundande behandling genom att hänvisa till hennes manliga nätverk innebär i praktiken att hon utlämnas till att behöva förlita sig på sitt manliga nätverk, eftersom hon i många fall kan

vara mer eller mindre chanslös i hemlandet utan detta nätverk. Att en kvinna på detta sätt, mot sin vilja, kan tvingas till beroende av sitt manliga nätverk och att anpassa sig till hemlandets normer avseende kvinnor kan ifrågasättas utifrån ett genusperspektiv. Mer problematiskt är det om hänsyn inte tas till lämpligheten av det anförda manliga nätverket och huruvida detta har vilja och förmåga att ombesörja det skydd som krävs. Som framkommer i bland annat MIG 2011:8 kan det givetvis inte hänvisas till ett manligt nätverk som uppenbarligen utövar skyddsgrundande behandling mot kvinnan, ett sådant nätverk är ”olämpligt”, men huruvida det föreligger en skyldighet för myndigheterna att självmant pröva lämpligheten av det manliga nätverket i övrigt tycks osäkert. I målet N. v. Sweden lyfter Europadomstolen på eget initiativ risken för våld i hemmet, men när en skyldighet att självmant beakta sådana risker inträder utvecklas inte i domen. Inte heller tycks förutsättningarna för en eventuell sådan skyldighet utvecklas i senare domar från Europadomstolen eller i Migrationsöverdomstolens domar. I presenterade underinstansavgöranden framkommer att Migrationsverket och Migrationsdomstolarna likväl inte verkar anse sig skyldiga att på eget initiativ pröva lämpligheten av det manliga nätverket och inte heller verkar de lyfta frågan som en osäkerhet i rättsläget. Utgångspunkten är att det är den asylsökande som ansvarar för att framföra sina asylskäl och tills annat stadgas bör detta gälla även omständigheter som våld i hemmet. Enligt min mening är det emellertid problematiskt att i ett avslagsbeslut hänvisa till tryggheten från ett manligt nätverk utan att ta ställning till huruvida detta faktiskt har vilja och förmåga att ombesörja sådan trygghet. Särskilt problematiskt blir en sådan hänvisning när tillgången till skydd utanför och eventuellt undan det manliga nätverket inte prövas över huvud taget.

5.3 Avslutande reflektioner

Uppsatsen har kretsat kring frågeställningen om och i så fall när tillgången till ett manligt nätverk kan ersätta skyddet från offentliga aktörer i asylprövningen enligt 4 kap. 1-2 §§ UtL. Det enkla svaret på frågan är att det manliga nätverket i praktiken kan ersätta skydd från offentliga aktörer,

eftersom dessa två skyddsnät prövas i olika led av asylprövningen. Denna tillämpning är problematisk ur ett genusperspektiv, eftersom den medför att kvinnor återsänds till sina hemländer, där de är helt beroende av sina manliga nätverk som därför kan utöva makt och kontroll över kvinnorna. Samtidigt ”måste” det finnas en gräns för vem som har rätt till asyl och utlänningslagen förutsätter en risk för förföljelse eller allvarlig skada. En påtvingad beroendeställning till ett manligt nätverk definieras, i detta sammanhang, inte som en sådan risk. Desto mer problematisk är rättstillämpningen emellertid om kvinnorna utsätts för sådan skyddsgrundande behandling i den privata sfären, av sitt manliga nätverk, men utelämnar omständigheten ur sin asylberättelse. Det kan finnas många anledningar till att en kvinna inte vill berätta om våld i hemmet, exempelvis skam och rädsla, och en uppmaning från Migrationsverket att framföra även sådana omständigheter är sannolikt inte alltid tillräckligt för att sådana uppgifter faktiskt ska komma fram. Asylrätten har kritiserats för att traditionellt utgå från en manlig norm och en rättstillämpning som på detta sätt bortser från kvinnors situation inom den privata sfären och vilka skyddsmöjligheter som står till kvinnornas förfogande undan övergrepp i hemmet antyder att kvinnors asylskäl än idag inte uppmärksammas eller tas på lika stort allvar som mäns asylskäl.

Bilaga A: Aidentifierat beslut från Migrationsverket

Asylprövningsenhet 3 i
Göteborg
Aron Nordmark

Migrationsverket
Beslut
2017-02-08

Akt 1.33
1 / 14

Beteckning
[REDACTED]

Ärende om uppehållstillstånd m.m.

Sökande

[REDACTED] kvinna, medborgare i Afghanistan

Adress: [REDACTED]

Offentligt biträde: [REDACTED],

Beslut

Migrationsverket beslutar att

- avslå din ansökan om uppehålls- och arbetstillstånd
- avslå din ansökan om flyktingstatusförklaring
- avslå din ansökan om alternativ skyddsstatusförklaring
- avvisa din ansökan om övrig skyddsstatusförklaring
- utvisa dig ur landet med stöd i bestämmelserna i 8 kap. 6 § utlänningslagen (2005:716)
- utvisningen ska ske genom att du reser till Afghanistan. Om du kan visa att något annat land kan ta emot dig, får du i stället resa dit
- du ska lämna Sverige senast fyra veckor efter att det här beslutet har fått laga kraft, enligt 8 kap. 21 § utlänningslagen. Om du inte lämnar landet inom den tiden kan du få ett återreseförbud enligt 12 kap. 15 a § utlänningslagen
- bevilja det offentliga biträdet [REDACTED] 30 052 kronor (trettiousen femtiotvå kronor) i ersättning, varav 6010 kr är moms. Migrationsverket har i samband med begäran om förskotts betalning betalat ut hela ersättningen.

Migrationsverket
Asylprövningsenhet 3 i Göteborg
Besöksadress Vestagatan 2 Postadress Box 1087 SE-41664 Göteborg
Telefon 0771-235 235 Telefax 0317955330
E-post via: www.migrationsverket.se/e-post Hemsida www.migrationsverket.se Organisationsnr 202100-2163
Dokumentid: 57252970

Bereckning

2 / 14

Colette Elhajj
Beslutsfattare

Aron Nordmark
Föredragande

Underskrivet original förvaras hos Migrationsverket.

Kopia till

[redacted] Huvudmottagare
Mottagningsenheten i Örebro

[redacted]

Dokumentid: 57252970

Din ansökan

Du sökte asyl i Sverige den 18 maj 2015. Migrationsverket prövar därför din rätt till uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande. Vi prövar också din rätt till uppehållstillstånd på grund av att det skulle strida mot Sveriges internationella åtaganden att neka dig uppehållstillstånd.

Det saknas anledning att gå in på frågan om du är övrig skyddsbehövande eftersom övriga skyddsbehövande inte kan få övrig skyddsstatusförklaring eller uppehållstillstånd.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Det här beslutet grundas på bestämmelserna i utlänningslagen (2005:716) och lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. De paragrafer som är relevanta finns i en bilaga till det här beslutet.

Bestämmelser om internationellt skydd finns även i internationell rätt och i EU-rättslig reglering. Mer information om bestämmelserna finns på Migrationsverkets webbplats, www.migrationsverket.se.

Bevisning i ärendet

Bevisning i ärendet är din berättelse. Handlingar, även i digital form, och information om ditt hemland är andra exempel på bevisning.

Till stöd för din ansökan har du sammanfattningsvis berättat följande: Du är afghansk medborgare och kommer från byn [REDACTED] i provinzen Laghman. I samband med att du gick och handlade i din hemby upptäckte du en radioliknande utrustning vilket du reagerat på då du hört att personen som innehade den samarbetat med personer som placerat ut bomber. Du berättade detta för din pappa som förde informationen vidare till en vän inom säkerhetstjänsten. Personen som innehade utrustningen greps efter ett bombattentat som han senare erkände att han deltagit i. Efter att personen greps utsattes du för hot från hans familj och din far bestämde att du måste lämna landet. Vid ett återvändande riskerar du att dödas av personens familj eller talibanerna som personens familj samarbetar med.

Följande information om Afghanistan har legat till grund för det här beslutet:

- Norge. Landinfo. Temanotat Afghanistan: Generell säkerhet og veisikkerhet, 2015-11-20. Lifos 36269

Migrationsverkets bedömning**Bedömning av dina identitetsuppgifter**

För att du ska kunna få uppehållstillstånd i Sverige behöver Migrationsverket veta vem du är och var du kommer ifrån. Det betyder att du är skyldig att göra din identitet sannolik genom att lämna in

identitetshandlingar eller genom att lämna tillförlitliga och trovärdiga uppgifter.

Inledningsvis konstaterar Migrationsverket att du inte inkommit med några dokument som kan styrka din identitet. Migrationsverket bedömer dock att dina muntliga uppgifter är sådana att du gjort din identitet sannolik. Vidare har du lämnat detaljerade uppgifter om förhållandena i provinsen Lagham varför Migrationsverket finner det sannolikt att du haft din hemvist där. Dina asylskäl ska därför prövas mot förhållandena i provinsen Lagham i Afghanistan.

Bedömning av din rätt till skydd som flykting eller som alternativt skyddsbehövande

Bestämmelserna om vem som är flykting eller alternativt skyddsbehövande finns i 4 kap. 1-2 §§ utlänningslagen.

Du har uppgett att du upptäckt den radioliknande utrustningen av misstag, att det tidigare funnits misstankar mot familjen som hade den och att du berättade om den för din far på grund av att du var orolig.

Migrationsverket noterar att du inte kunnat beskriva utrustningen med mer än att den hade en mängd olika sladdar. Du har vidare uppgett att den familj du såg utrustningen hos tidigare varit misstänkta för samarbete med talibanerna. Migrationsverket anser att det finns anledning att ifrågasätta dessa uppgifter då det förefaller mycket osannolikt att en familj som arbetat tillsammans med talibanerna och varit misstänkta för det har utrustning för bombdåd så öppet att personer som köpt mjölk av dem kunnat hitta denna utrustning av misstag. Du menar även att mamman i familjen ska ha skickat dig för att hämta foder till en ko. Detta foder ska ha varit placerat på samma ställe som utrustningen var placerad på. Detta ter sig enligt Migrationsverkets bedömning som mycket anmärkningsvärt.

Migrationsverket noterar vidare att du uppgett att polisen gripit en av medlemmarna i familjen och att du efteråt utsatts för hotelser från de övriga familjemedlemmarna. Du har dock inte kunnat visa hur de fått reda på att din far anmält innehavet av utrustningen till polisen. I detta sammanhang noterar Migrationsverket att du uppgett att personen som gripits redan tidigare varit förhörd av afghansk polis för inblandning i ett bombdåd. Det saknas en förklaring till varför familjen skulle tillskriva ditt agerande en sådan avgörande betydelse i gripandet av deras son. Migrationsverket noterar även att du uppgett att din far haft tillräckligt goda kontakter med myndigheterna för att kunna anmäla en person för inblandning i bombdåd. Det förefaller Migrationsverket som motstridigt att han kunnat göra detta men inte vänt sig till myndigheterna när gärningsmannens familj hotat er familj. Vidare noterar Migrationsverket att de flesta uppgifterna du lämnat om familjen och deras kontakt med väpnade grupper bygger på antaganden och sådant du själv beskriver som rykten.

Migrationsverket finner att din berättelse om hur hotbilden mot dig uppkommit är detaljfattig och vag och att du därmed inte gjort sannolikt att händelsen du beskrivit inträffat och att den gett upphov till den hotbild du beskrivit. Vidare anser Migrationsverket att det kan ifrågasättas varför dessa påstådda hot riktades mot dig då det var din far som gjorde anmälan mot familjen och hade kontakterna med polisen.

När det gäller den allmänna situationen i provinsen Lagham är Migrationsverkets bedömning att det där råder inre väpnad konflikt, situationen är dock inte sådan att var och en riskerar att drabbas av den väpnade konflikten. Du har inte heller gjort någon individuell hotbild sannolik. Inte heller har det framkommit några omständigheter i övrigt som gör sannolikt att du riskerar att utsättas för skyddsgrundande behandling i Lagham till följd av den väpnade konflikt som råder. Att vara kvinna är inte i sig skyddsgrundande. Det är inte känt för Migrationsverket att kvinnor som vistats i Europa riskerar att utsättas för hedersrelaterad problematik vid ett återvändande till Afghanistan. Inget i ditt ärende tyder på att du riskerar att drabbas av någonting på grund av att du är kvinna som vistats i Europa. Särskilt då dina föräldrar valde att skicka iväg dig.

Prövningen av skyddsbehov inkluderar en prövning av återvändande vilket innebär att det vid en framåtsyftande prövning även måste beaktas om den enskilde kan ta sig till sin hemort och bosätta sig där utan att bli utsatt för våld på vägen. Migrationsverket konstaterar att det finns en fungerande internationella flygplats i Kabul varför en resa dit kan göras säkert.

Vidare visar aktuell landinformation att vägen som förbinder Kabul med Jalalabad normalt är så säker att resor kan göras där under dagtid (Lifos 36269, sid 21). Denna väg passerar genom den södra delen av provinsen Langham. Du har uppgett att din far regelbundet kört mellan Kabul och er hemby och att din bror kör taxi mellan Jalalabad och Langham.

Vidare har du ytterligare en moster du uppgett bor i närheten av Kabul med sin familj. Du har även uppgett att du är förlovad med en kusin som är son till din moster. Du har uppgett att du saknar kontaktinformation till dem och därför inte kan kontakta dem för ett återvändande. Med tanke på att du uppgett att du är förlovad med en av dina släktingar som är bosatt i Kabul bedömer Migrationsverket att det inte framstår som tillförlitligt att du helt skulle sakna kontaktmöjligheter till dem. Migrationsverket anser att du inte gjort sannolikt att du helt saknar möjligheter att kontakta din familj i din hembygd via post eller telefon. Inte heller anser Migrationsverket att du gjort sannolikt att du saknar möjligheter att kontakta dina släktingar i Kabul, vilka torde ha möjligheter att förmedla kontakt till din familj.

Migrationsverket bedömer att kvinnor utan manligt nätverk befinner sig i en utsatt situation i Afghanistan. Migrationsverket bedömer dock att du har tillgång till ett manligt nätverk i Kabul, dit en säker resa kan göras, i form av din mosters familj. Migrationsverket bedömer vidare att du uppenbart har ett

manligt nätverk på din hemort, i form av din far och dina bröder. Du har även uppgett att din far regelbundet rest via den väg som förbinder Kabul och provinsen Langham och Migrationsverket anser att du inte gjort sannolikt att han saknar den möjligheten idag. Migrationsverket konstaterar att han tidigare gjort resan tillsammans med dig och anser inte att du lämnat någon godtagbar förklaring till varför han inte skulle ha möjlighet att göra samma resa idag.

Sammantaget bedömer Migrationsverket att det är riskfyllt för en ensam kvinna att resa i Afghanistan. Men Migrationsverket finner att du inte gjort sannolikt att du saknar kontaktmöjligheter. Vidare finner Migrationsverket att de uppgifter du lämnat om dina släktingar visar att de har goda praktiska möjligheter att genomföra resan mellan Kabul och Langham tur och retur.

Sammantaget finner Migrationsverket att du inte gjort sannolikt att du vid ett återvändande till Afghanistan skulle löpa en individuell och konkret risk att utsättas för förföljelse eller annan skyddsgrundande behandling i enlighet med 4 kap. 1-2 §§ utlänningslagen. Du är därtill inte flykting och kan inte få uppehållstillstånd på den grunden. Du kan inte heller få flyktingstatusförklaring. Du är inte heller att betrakta som alternativt skyddsbehövande och kan därmed inte få uppehållstillstånd på den grunden. Du kan inte heller få alternativt skyddsstatusförklaring.

Bedömning av din rätt till skydd som övrig skyddsbehövande

Enligt 3 och 4 § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige kan man inte få uppehållstillstånd som övrig skyddsbehövande och därmed inte heller få övrig skyddsstatusförklaring. Därför avvisar Migrationsverket din ansökan om övrig skyddsstatusförklaring.

Bedömning av om det skulle strida mot Sveriges internationella åtaganden att neka dig uppehållstillstånd

Du kan inte få uppehållstillstånd som flykting eller alternativt skyddsbehövande. Migrationsverket prövar därför om det finns synnerligen ömmande omständigheter och om en utvisning skulle strida mot ett svenskt konventionsåtagande.

Bestämmelserna finns i 5 kap. 6 § utlänningslagen och i 11 § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Omständigheterna i ditt ärende är ej synnerligen ömmande enligt utlänningslagen och du kan därmed ej beviljas uppehållstillstånd på den grunden. Det saknas därmed skäl att pröva huruvida en utvisning strider mot ett svenskt konventionsåtagande.

Utvisning

Migrationsverket har prövat din ansökan och kommit fram till att du inte har rätt till uppehållstillstånd i Sverige. Eftersom du inte har rätt till

uppehållstillstånd beslutar Migrationen överens om att stanna i Sverige.

Bestämmelser om utvisning finns i 8 kap. 8 § utlänningslagen.

Återvändande

Ditt beslut om utvisning ska verkställas genom att du reser till det land som vi anger. Det framgår av 8 kap. 20 § utlänningslagen. Du ska återvända till ditt hemland Afghanistan, eller till något annat land om du kan visa att det landet tar emot dig.

Tidsfrist för att frivilligt lämna Sverige

Den som får ett beslut om avvisning eller utvisning ska lämna landet inom en viss tid. Bestämmelserna om tidsfrist finns i 8 kap. 21 § utlänningslagen.

Du får en tidsfrist på fyra veckor för att frivilligt lämna landet. Det innebär att du ska resa från Sverige senast fyra veckor efter att det här beslutet har fått laga kraft. Beslutet får laga kraft när det inte längre kan överklagas eller när du förklarar att du godtar beslutet, oavsett om du redan har överklagat eller inte.

Om du inte lämnar Sverige inom fyra veckor kan du förbudas att återvända till Sverige under en viss tid. Du registreras då på en spärlista i Schengens informationssystem (SIS) och får inte heller resa in i andra Schengenstater så länge förbudet gäller.

Du kan överklaga beslutet

Om du vill överklaga beslutet framgår det av sista sidan hur du ska göra.

Bilaga

Utdrag ur utlänningslagen (2005:716) och ur lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige

Käll- och litteraturförteckning

KÄLLOR

Offentligt tryck

Propositioner

Prop. 2005/06:6 Flyktingskap och förföljelse på grund av kön eller sexuell läggning.

Prop. 2009/10:31 Genomförande av skyddsgrundsdirektivet och asylprocedurdirektivet.

Prop. 2013/14:248 Genomförande av det omarbetade skyddsgrundsdirektivet.

Prop. 2015/16:174 Tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige.

Utredningsbetänkanden

SOU 2004:31 Flyktingskap och könsrelaterad förföljelse.

Migrationsverkets rättsliga ställningstaganden

Migrationsverkets rättsliga ställningstagande angående säkerhetsläget i Afghanistan – SR 31/2017
<<https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=40195>>, besökt 2017-11-09.

Migrationsverkets rättsliga ställningstagande angående situationen i Somalia – SR 28/2016,
<<https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=37737>>, besökt 2017-11-09.

Migrationsverkets rättsliga ställningstagande angående utredning och bedömning av förföljelse på grund av kön avseende kvinnor – SR 26/2017,
<<https://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=39741>>, besökt 2017-11-16.

Övrigt

UN Commissioner for Refugees (UNHCR), Guidelines on International Protection: Gender-Related Persecution within the context of Article 1A(2)

of the 1951 Convention and/or its 1967 Protocol relating to the Status of Refugees, 7 maj 2002, HCR/GIP/02/01.

UN High Commissioner for Refugees (UNHCR); Global Trends: Forced displacement in 2016, <www.unhcr.org/5943e8a34.pdf>, besökt 2017-11-16.

Migrationsverket: Inkomna ansökningar om asyl 2017, <www.migrationsverket.se/download/18.4100dc0b159d67dc6146d7/1512115953373/Inkomna%20ansökningar%20om%20asyl%202017%20-%20Applications%20for%20asylum%20received%202017.pdf>, besökt 2017-12-05.

LITTERATUR

Bexelius, Maria: *Asylrätt, kön och politik: En handbok för jämställdhet och kvinnors rättigheter*, Stockholm 2008.

Cherubini, Francesco: *Asylum Law in the European Union*, New York 2016.

Freedman, Jane: *Gendering the International Asylum and Refugee Debate*, Basingstoke 2015.

Fridström, Ingela, Utlänningslag (2005:716) 4 kap. 1§, not 73, Karnov 2017-11-05.

Fridström, Ingela, Utlänningslag (2005:716) 4 kap. 2§, not 82, Karnov 2017-11-05.

Fridström, Ingela, Utlänningslag (2005:716) 4 kap. 2§, not 78, Karnov 2017-11-13.

Ghavidel Rostam, Elicia: Kvinnors asylskäl - Betydelsen av ett manligt nätverk, *Juridisk Publikation*, 2016 nummer 1 s.175-189.

Gunnarsson, Åsa – Svensson, Eva-Maria: *Genusrättsvetenskap*, Lund 2009.

Korling, Fredric – Zamboni, Mauro (red.): *Juridisk metodlära*, Lund 2013.

Linderfalk, Ulf (2012) 'Folkrätten, staten och statens suveränitet', i Linderfalk, Ulf m.fl. (red.): *Folkrätten i ett nötskal*, Lund 2012, s.13-24.

Linderfalk, Ulf (2012) 'Folkrättens källor', i Linderfalk, Ulf m.fl. (red.): *Folkrätten i ett nötskal*, Lund 2012, s.25-37.

Noll, Gregor (2012) 'Internationell flyktingrätt', i Linderfalk, Ulf m.fl. (red.): *Folkrätten i ett nötskal*, Lund 2012, s.181-188.

Peers, Steve – Moreno-Lax, Violeta – Garlick, Madeline – Guild Elspeth (red.): *EU Immigration and Asylum Law (Text and Commentary): Volume 3: EU Asylum Law*, 2015 Leiden.

Seidlitz, Adelaine: *Asylrätt – En praktisk introduktion*, Stockholm 2014.

Rättsfallsförteckning

Migrationsverkets beslut

Migrationsverket, Asylprövningsenheten i Göteborg, Beslut 2017-02-08 [Aidentifierat beslut]. Bifogat som bilaga A.

Migrationsdomstolarna

Förvaltningsrätten i Göteborg, UM-9179-16, 2016-10-03 [Dom 1].

Förvaltningsrätten i Göteborg, UM-2309-16, 2017-05-09 [Dom 2].

Migrationsöverdomstolen

MIG 2008:39.

MIG 2011:8.

Europadomstolen för mänskliga rättigheter

N v. Sweden, no. 23505/09, ECHR 2010-07-20.

R.H. v. Sweden, no. 4601/14, ECHR 2015-09-10.